

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานได้แจ้งพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวสุภัทรา นาคะผิว) และพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา (นายอนุสิษฐ คุณากร) และขณะนี้วุฒิสภามีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๒๕๐ คน ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาจะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือตั้งแต่ ๑๒๕ ท่าน ขึ้นไป

จากนั้นจึงแจ้งเรื่องที่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุมและเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุมตามลำดับ ดังนี้

๑. เรื่องที่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ รับทราบรายงานผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรดินและข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก ในประเด็นทรัพยากรดิน ของคณะกรรมการวิชาการเกษตรและสหกรณ์

๑.๒ รับทราบสรุปผลการดำเนินงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

๒. เรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

- รับทราบในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการออม (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

ด้วยประเทศไทยมีชัยภูมิที่ดี มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง นอกจากการพัฒนาภาคการเกษตรแล้ว การส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้น หรือไม่มีค่าสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และยังเป็นการออมรองรับสังคมสูงวัย ในอดีตประเทศไทยมีรายได้จากการทำไม้จากป่าธรรมชาตินำมาพัฒนาประเทศจนถึงยุคปิดป่า จากนั้นก็เข้าสู่ยุคส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ติดขัดด้วยข้อจำกัดของพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗ และพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมามีการแก้ไข มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยกำหนดว่า “ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม” ซึ่งเป็นการปลดล็อกการปลูกต้นไม้ยืนต้นครั้งสำคัญ และใน พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภาได้มีข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง “การออมต้นไม้ยืนต้นเป็นบำนาญชีวิตรองรับสังคมสูงวัย (การออมทองคำเขียว)” ต่อรัฐบาล ขอเรียนถามว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบาย แผนงาน โครงการและเป้าหมายส่งเสริมสนับสนุนการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเศรษฐกิจหรือไม่ อย่างไร อีกทั้งมีแผนงานโครงการใดที่โดดเด่นชัดเจนมากกว่าช่วงที่ยังไม่มีการปลดล็อกมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ หรือไม่ ตลอดจนมีความสำเร็จเป็นรูปธรรมในการดำเนินการอย่างไร รวมถึงมีการบูรณาการการทำงานส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเศรษฐกิจร่วมกับกระทรวง หน่วยงานอื่น และภาคส่วนต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร และมีข้อจำกัดหรือปัญหาอุปสรรคใด และมีการแก้ไขอย่างไร

นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม ตอบชี้แจงว่า นโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้น ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับไม้เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และยุทธศาสตร์และแผนงานการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๙) สำหรับเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้บรรลุร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ประเทศ (๔๘.๕๒ ล้านไร่) ในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๓๒.๖๕ ล้านไร่ จึงต้องเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจอีก ๑๕.๘๗ ล้านไร่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ เพื่อให้บรรลุแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ส่วนรูปแบบการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้มีโครงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพื่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ระยะที่ ๒ และโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่บางพารา และพื้นที่เกษตรกรรม ในส่วนของแผนงานโครงการที่โดดเด่นชัดเจนมากกว่าช่วงที่ยังไม่มีการปลดล็อกมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ คือ มีประชาชนขอขึ้นทะเบียนสวนป่าเฉลี่ยลดลงเหลือ ๑,๐๒๑ ราย ๒๔,๔๘๖ ไร่/ปี เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนที่ต้องการปลูกสร้างสวนป่าไม้ไม่จำเป็นต้องขึ้นทะเบียนสวนป่า ทำให้ลดภาระของเกษตรกรในการปลูกสร้างสวนป่า รวมทั้งยังมีความสำเร็จเป็นรูปธรรมในการดำเนินการ คือ การสนับสนุนกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชน นอกจากนี้ได้มีการบูรณาการการทำงานส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเศรษฐกิจร่วมกับหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำหรับการแก้ไขปัญหาอุปสรรค นั้น ได้มีประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม กรณีพืชกลุ่มให้เนื้อไม้ โดยขอปรับปรุงจากเดิม ๑๐๐ ต้น/ไร่ เป็น ๓๐ ต้น/ไร่ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจ รวมทั้งขอทบทวนบัญชีต้นไม้ท้ายพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเอื้อต่อการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ อีกทั้งสร้างมาตรการจูงใจในการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ และการลงทุน รวมทั้งมาตรการด้านการการเงิน การคลัง และการตลาด นอกจากนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างเตรียมเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ภาคเอกชนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อการปลูกสร้างสวนป่าต่อไปได้ รวมทั้งเสนอให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติเสียโฉม พ.ศ. ๒๕๔๕ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่หมดความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพื่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีการสนับสนุนเงินทุนให้แก่เกษตรกรจำนวน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่ และมีผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ทำให้มีผู้เข้าร่วมโครงการได้ไม่ถึงครึ่ง ตลอดจนขอให้ผลักดันกล้าไม้ให้มีอายุ

๒ ปีขึ้นไปเพราะสามารถเติบโตได้มากกว่า และอย่าให้มีแต่กล้าไม้ของภาครัฐเพียงอย่างเดียว ขอให้มีการ
ของชุมชนและภาคเอกชนด้วย รวมทั้งกลไกในการทำหน้าที่สนับสนุนไม้เศรษฐกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของกรมป่าไม้ยังไม่มี ความเข้มแข็งพอ จึงต้องมีการเชื่อมประสานที่มีประสิทธิภาพระหว่างหลายภาคส่วน
ประกอบด้วยเอกชน ประชาชน สังคม และสถาบันวิชาการ นอกจากนี้ ในการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี
โดยอนุมัติให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ได้อยู่ในข้อเสนอของรายงานคณะกรรมการธิการ ซึ่งมีข้อเสนอว่า
พื้นที่ของรัฐที่สามารถสร้างป่าเศรษฐกิจได้ ขอให้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือ
ท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งได้เข้าไปใช้พื้นที่ในการปลูกป่าและใช้ประโยชน์ได้

ผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม ตอบชี้แจงเพิ่มเติมว่า ขอรับข้อสังเกตของผู้ตั้งกระทู้ถามไปพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

**๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(นายออน กาจกระโทก เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)**

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวตรีนุช เทียนทอง) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม
ติดภารกิจไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์
ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

(ไม่มี)

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเสร็จแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน
ซึ่งจะครบกำหนดการพิจารณาในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
เครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แลส่งรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ผลการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
และวุฒิสภา และผลการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้า แล้วสรุปผลการพิจารณา
ต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจำนวน ๘ มาตรา คณะกรรมการวิสามัญไม่มีการแก้ไข
เพิ่มเติม ไม่มีกรรมาธิการวิสามัญสงวนความเห็น ไม่มีสมาชิกวุฒิสภาเสนอคำแปรญัตติ และ
คณะกรรมการวิสามัญมีข้อสังเกตบางประการต่อร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับ สภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๖๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี แล้วมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ เพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สำหรับ อาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย) และรองประธานคณะอนุกรรมการ การอาชีวศึกษา คนที่หนึ่ง (นายทรงเดช เสมอคำ) ได้เสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีและสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) ที่ปัจจุบันมีจำนวนผู้เรียนไม่มาก คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะให้พิจารณาผู้เรียนจาก ผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้มีคุณวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความก้าวหน้า ในอาชีพ โดยนำรูปแบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มาใช้เป็นกลไกในการเพิ่มจำนวนผู้เรียน อาชีวศึกษา อย่างไรก็ตาม ระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อเข้าสู่การศึกษาในระบบและ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก แม้จะได้มีการดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้มีผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้มีจำนวนไม่มาก เพราะขาดความรู้และความเข้าใจในวิธีการ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กลุ่มอาชีพและสถานประกอบการต่าง ๆ จึงควร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ก็จะทำให้มีผู้เข้าเรียน ในระบบนี้เพิ่มมากขึ้น และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ต้องมีระบบการประเมินความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดการยอมรับในคุณวุฒิวิชาชีพและคุณวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับ ควบคู่ไปกับการพัฒนาสมรรถนะ ให้กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาต ให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า รายงานนี้เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายปฏิรูปการศึกษา การเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นเรื่องระดับชาติที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงาน อื่นนอกเหนือไปจากกระทรวงศึกษาธิการ และสนับสนุนให้ผลักดันผลการพิจารณาศึกษาตามรายงานเรื่องนี้ ให้เกิดการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เนื่องจากการจัดการศึกษาของไทยมีช่องว่าง และจุดอ่อนที่ต้อง

ปรับปรุงหลายประการเพื่อยกระดับการศึกษาให้ดีขึ้น และถือเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลต้องพิจารณาและนำไปปฏิบัติเนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับเยาวชน การเรียนรู้ในห้องเรียนมีข้อจำกัดทั้งการกำหนดหลักสูตรรายวิชา และวิธีการเรียนการสอน การศึกษาในเรื่องนี้ของคณะกรรมการการจ้ตอบสนองแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ได้ ไม่จำเป็นต้องมาจากห้องเรียนเท่านั้น ทำให้ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ การขาดการรับรองวุฒิการศึกษา ทำให้คนขาดโอกาสในการทำงาน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามากขึ้น เกิดการเพิ่มสมรรถนะวิชาชีพ และยังต้องอาศัยสถาบันการศึกษาเพื่อจัดการศึกษา การสอบประเมิน เพื่อให้เกิดการรับรองสมรรถนะต่อไป และเห็นว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีคนวัยทำงานเข้าสู่ระบบการศึกษาน้อย มาจากขาดความรู้เรื่องกระบวนการเทียบโอน ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ โดยยกตัวอย่างการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ที่เปิดให้มีการเทียบโอนความรู้ และรับรองวุฒิการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พบว่ายังขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการเทียบโอนความรู้เช่นกัน

นอกจากนี้ได้ให้ข้อสังเกตว่า การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในมหาวิทยาลัยของต่างประเทศมีความเป็นอิสระในการรับบุคคลเข้าศึกษา โดยมีสถาบันกำหนดกรอบแนวทางไว้กว้าง ๆ ขณะที่มหาวิทยาลัยในประเทศของเราค่อนข้างมีความจำกัด มุ่งเน้นรับผู้ผ่านการสอบเข้าศึกษาต่อเป็นหลัก แต่ในอีกมุมหนึ่งก็เป็นการบั่นทอนการจัดการศึกษา และได้มีข้อเสนอแนะให้นำตัวอย่างแนวทางการจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย) ที่ได้ทำแผนการเรียนที่หลากหลาย มีโปรแกรมห้องเรียนอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง มาเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยยกเลิกฎระเบียบข้อที่เป็นอุปสรรค และขอให้ขยายกรอบแนวคิดในเรื่องนี้ไปยังกลุ่มสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษามากขึ้น และกลุ่มผู้เรียนเอง ได้แก่ คนทำงาน ให้ตระหนักถึงโอกาส และให้เข้าถึงระบบการศึกษาได้โดยไม่มีอุปสรรค หรือหากมี ก็ต้องได้รับการแก้ไขโดยผู้มีความรู้ความเข้าใจ

ประธานคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย) ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ปัจจุบันนี้การทำงานและการเรียนรู้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยต้องมีช่องทางในการเทียบโอนความรู้ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีกลไกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ด้วยข้อจำกัดของระบบราชการ ทำให้เกิดแนวคิดว่าจะต้องมีกลไกอื่นที่รวดเร็ว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และไม่ใช้ระบบราชการดำเนินการ เพื่อทำหน้าที่ในการเทียบโอนความรู้แทน โดยอาศัยผลงาน ความเชี่ยวชาญส่วนบุคคล เป็นตัวเทียบโอนประสบการณ์ ทำให้เกิดการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพขึ้น และขอรับข้อเสนอแนะเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปพิจารณาประกอบการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

โฆษกคณะกรรมการการพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (นายพลเดช ปิ่นประทีป) ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า ความสำคัญของคำว่าประชาสังคม ได้ถูกใช้ในกฎหมายหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ปัจจุบันมีองค์กรภาคประชาสังคมประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ องค์กร องค์กรภาคประชาสังคม อาทิ องค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (Non Governmental Organizations : NGOs) องค์กรชุมชน (Community-Based Org. : CBO) และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (nonprofit organization : NPO) หน่วยงานรวมตัวดำเนินงานด้านประชาสังคมในเชิงเครือข่าย อาทิ คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสภาประชาสังคมไทย ทั้งนี้ ในการดำเนินงานของภาคประชาสังคมยังพบปัญหาในหลายด้าน ได้แก่ ภาคประชาสังคมในแต่ละองค์กรยังมีความคิดหลากหลาย มีการทำงานแบบแยกส่วนต่างคนต่างทำ มีทรัพยากรจำกัด ยังขาดระบบฐานข้อมูลกลางที่มีคุณภาพ ขาดการสนับสนุนจากรัฐจึงทำให้ขาดความมั่นคงและเกิดความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินงาน รวมถึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก แต่ยังคงขาดกฎหมายเฉพาะที่ส่งเสริมเรื่องภาคประชาสังคมโดยตรง จึงมีความพยายามร่วมกันในการเสนอกฎหมายเพื่อพัฒนางานภาคประชาสังคม ทั้งจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาคประชาชน ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. และในปี ๒๕๖๕ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัตินี้ไปรวมพิจารณากับร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ... ยกเว้นโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งหลายคนมองว่าเป็นกฎหมายเพื่อควบคุมกลุ่ม NGO โดยจากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐบาลเพื่อพิจารณาดำเนินการ คือ รัฐควรสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพและมีธรรมาภิบาล ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอาจเป็นในรูปแบบของกองทุนสนับสนุนภาคประชาสังคม หรือแบ่งรายได้จากการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลมาตั้งเป็นกองทุนเพื่อใช้ในกิจการสาธารณะประโยชน์ สนับสนุนให้มูลนิธิหรือองค์กรที่ช่วยเหลือประเภทเงินให้เปล่าจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การสนับสนุนทุนในการพัฒนาต่าง ๆ ควรสื่อสารให้สังคมมีความรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการเสนอปรับปรุงกฎระเบียบหรือกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้ภาครัฐสามารถสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการนำบุคคลจากภาคประชาสังคมซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อการออกกฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะในด้านการ

จัดการ เทคโนโลยี และอื่น ๆ เพื่อการดำเนินงานที่มีเสถียรภาพ การขับเคลื่อนที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชุมชน และสามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่ จากการศึกษาองค์การภาคประชาสังคม มีจำนวนและสมรรถนะเพิ่มขึ้น ให้สามารถทำงานพัฒนาสังคมควบคู่กับภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรของรัฐ มีการรับรองบทบาทความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ พิจารณาจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทางวิชาการ บุคลากร และงบประมาณ ควรเร่งจัดทำกฎหมายหรือกลไกสนับสนุนการทำงานในการพัฒนาสังคมอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการสร้างเสริม จัดการความรู้ สร้างสรรค์นวัตกรรม ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า หน่วยงานภาครัฐควรจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรภาคประชาสังคมให้ครบถ้วน เนื่องจากแต่ละองค์กรมีบทบาท ความเข้มแข็ง จุดแข็งและจุดอ่อนที่แตกต่างกัน หากรวบรวมได้จะสามารถแยกแยะและปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีมิติต่าง ๆ อย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเฉพาะทางและการจัดการในด้านต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของภาคประชาสังคมในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลเชิงวิชาการต่อไป ในส่วนของประชาสังคม ยังมีด้านศิลปะและวัฒนธรรม ที่ควรร่วมมือกันแบบไตรภาคี ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งนี้ได้เสนอแนวทางเพื่อจัดตั้งสถาบันภูมิภาคและปัญญาแผ่นดิน เพื่อรับฟังความคิดเห็นด้านศิลปะและวัฒนธรรมจากทั่วประเทศ แต่ปัจจุบันยังขาดความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับภาคประชาสังคมเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ อาทิ ความช่วยเหลือของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในปฏิบัติงานช่วงเวลาการระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนจำนวนมากยังมีความเข้าใจในองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ แบบเหมารวมว่ามีความเกี่ยวข้องกับการเมือง จึงควรเร่งสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีให้กับประชาชนว่าองค์กรภาคประชาสังคมมีเป้าหมายการดำเนินงานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของภาคประชาสังคม ทั้งยังเป็นกฎหมายเพื่อการปฏิรูป ควรพิจารณาแยกไปกับร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ... ซึ่งเน้นควบคุมองค์กร NGO ส่วนกรณีขอให้แบ่งรายได้จากการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลมาตั้งเป็นกองทุนเพื่อใช้ในกิจการสาธารณะประโยชน์นั้น เนื่องจากเก็บจากการเสียโชคของประชาชนซึ่งมีรายได้น้อยควรมีแนวทางพิจารณาในส่วนนี้อย่างรอบคอบ

ประธานคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (นายพลเดช ปิ่นประทีป) ได้ชี้แจงว่า ในส่วนการจัดทำฐานข้อมูลรวม (Big Data) เกี่ยวกับภาคประชาสังคม ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงาน

หลักรวบรวม เป็นลักษณะข้อมูลเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเพื่อสร้างความเข้าใจในเชิงบวกและร่วมมือกันระหว่างองค์กรภาคประชาสังคม สำหรับเรื่องศิลปะและวัฒนธรรม เห็นว่าเป็นเรื่องหนึ่งที่มีส่วนในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง การรวมตัว วิถีชีวิต ชุมชนพื้นบ้าน หากร่วมมือกันได้จะช่วยลดปัญหาในสังคม และเกิดวัฒนธรรมชุมชนที่มีความ เข้มแข็ง สำหรับการดำเนินงานของภาคประชาสังคมอาจต้องคำนึงถึงปัญหาความมั่นคงในบางมิติ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องคำนึงถึงความสมดุลและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ว่าควรพัฒนา ไปในทิศทางใด ในส่วนของงบประมาณสนับสนุนภาคประชาสังคมไม่ชัดเจน เป็นหน้าที่ของรัฐบาล ซึ่งเป็น ฝ่ายบริหารในการกำหนดนโยบายต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา